

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLÓGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП*

*“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”*

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 27.03.19)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. “Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і національної практики”, 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Гордієнко М. Г. Політична освіта як чинник національно-демократичних перетворень	312
Гьорло В. О., Мірошниченко В. В. Удосконалення екологічної підготовки фахівців економічних спеціальностей у недержавних навчальних закладах України	315
Близнюк А. С. Застосування в освітніх програмах маркетингових інструментів рекреаційної сфери	318
Парандій В. О. Формування патріотизму в процесі вивчення Історії України у закладі вищої освіти	319
Колпаков В. М. Человек в системе модернизации	321
Дорошенко Л. С., Грабовська М. Д. Використання інформаційних технологій у документальному забезпеченні навчального закладу	324
Кабанцева А. В. Європейські виклики інноваційної освіти в Україні	326
Ткачук А. І., Мкртчян Р. С. Українська історична освіта в контексті євроінтеграційних процесів	330
Ксенжук Н. І. Мережеве навчання та компетентнісний підхід в національній системі вищої освіти	333
Чорна К. П. Особливості державного управління на українських теренах після жовтневого перевороту та напередодні завершення Першої світової війни	335
Коцюк В. Д., Коцюк Н. В. Особливості використання рекреаційного потенціалу урбанізованих територій	338
Юсеф Н. Перспективы развития экономического сотрудничества между Украиной и арабскими странами	341
Федоров О. В. Недержавна вища школа країн центральної і східної Європи як соціокультурне новоутворення	344
Ахеян А. М., Шульжик Ю. О. Проблеми розвитку недержавних вищих навчальних закладів в Україні	347
Пугач В. Г. Вища освіта в контексті викликів “плинної сучасності”: З. Бауман про кризу сучасного університету	352
Погорєлова І. С. Інноваційні технології у підготовці висококваліфікованих фахівців: проектне навчання	354

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УРБАНІЗОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

Зі зростанням урбанізації та зростаючим темпом життя населення виникає необхідність створення умов для відновлення працездатності, фізичного і духовного здоров'я людини. В останні роки внаслідок зміни загальної соціально-економічної ситуації в Україні інтерес до питань розробки стратегій сталого розвитку регіонів, що володіють рекреаційними ресурсами, зріс.

Значення для населення регіону рекреації як базового елемента у відтворювальному процесі людського фактора впливає з аналізу даного поняття. У найбільш широкому трактуванні рекреація (від лат. *rescreatio* — відновлення) — відпочинок, відновлення сил людини, витрачених в процесі праці, і задоволення естетичних і духовних потреб. Прив'язка даного поняття до територіального аспекту дозволяє вивести більш конкретне визначення: рекреація — це сукупність явищ і відносин, що виникають у процесі використання вільного часу для оздоровчої, пізнавальної, спортивної і культурно-розважальної діяльності людей на спеціалізованих територіях, що знаходяться поза межами населеного пункту, який є місцем їх постійного проживання. Поняття рекреації визначає сутність рекреаційної діяльності, т. е. діяльності, спрямованої на реалізацію рекреаційних потреб, відновлення і розвиток фізичних і духовних сил людини і характеризується цінністю не тільки результатів, але й самого процесу. Рекреаційної діяльності властиві як загальні для будь-яких видів людської діяльності риси, так і своя специфіка, яка визначає цінність процесу рекреації. Рекреаційна діяльність — це одна з обов'язкових сфер освоєння та пізнання людиною навколишнього світу і самого себе, що виступає в якості сфери дотику, взаємообміну загальнолюдської і національної, міської та сільської культур і природи [1, 71–72].

Потреби населення урбанізованих територій відпочинку і відновлення, по ряду причин економічного, психологічного, фізіологічного характеру тощо, спрямовані в першу чергу на внутрішньо регіональні можливості рекреації, тобто на наявні в регіоні природні ресурси і об'єкти інфраструктури. Якщо сам регіон являє собою територіально-промисловий комплекс, то слід керуватися системним характером зв'язків людини і його потреб з формуванням можливостей задовольняти ці потреби з урахуванням потужності природних і суспільних складових, тобто представляти потенціал рекреації регіону з точки зору системи “суспільство — природне середовище”. Відповідно, поняття рекреаційного потенціалу урбанізованих територій включає в себе сукупність усіх засобів і можливостей території (з урахуванням ресурсів суміжних територій) для задоволення потреб населення у відновленні сил організму і відпочинку [5, 110].

Поєднання властивостей і якостей природних ресурсів та організації господарської діяльності визначає види і можливості використання і відновлення головної

природної продуктивної сили (людини) в територіальній прив'язці. Одночасно формується потреба створення господарської діяльності, що спеціалізується на виробництві послуг — рекреаційного господарства, як повноправною галузі народного господарства [5, 111].

У свою чергу, базу рекреаційного потенціалу регіону визначають рекреаційні ресурси, представляють собою сукупність природних, природно-технічних, соціально-економічних, геологічних систем і їх елементів, які можуть бути використані при існуючих технічних і матеріальних можливостях для організації рекреаційного господарства. Розрізняють природні та соціально-економічні (або природні та культурно-історичні) рекреаційні ресурси [2, 78].

Природні рекреаційні ресурси — це комплекс фізичних, біологічних та енергоінформаційних елементів і сил природи, які використовуються в процесі відновлення і розвитку фізичних і духовних сил людини, його працездатності і здоров'я. Практично всі природні ресурси об'єктивно володіють рекреаційним і туристичним потенціалом, але ступінь використання його різна і залежить від рекреаційного попиту і спеціалізації регіону, так як сам споживач (людина) — це частина природи, як біологічну істоту.

Соціально-економічні рекреаційні ресурси — це культурні об'єкти, пам'ятки історії, архітектури, етнографічні особливості території [2, 79].

Територіальні рекреаційні системи (ТРС) як складові частини територіально-промислових комплексів (ТПК) відображають загальні та специфічні закономірності територіальної організації людей на основі використання природних благ.

Організація створення та розвитку рекреаційних зон, як і будь-який інший вид управління, це властивість складно організованої системи. Воно здійснюється комплексом засобів і включає безліч аспектів: організаційний (пов'язаний з формуванням системи державних і міських муніципальних органів управління рекреаційними зонами), науковий (пов'язаний з розробкою наукових підходів і рекомендацій з управління процесом створення та розвитку рекреаційних зон), політичний (визначає виконання соціально-політичних та інших завдань, як цілої держави, так і окремого муніципалітету по раціональному використанню рекреаційних ресурсів), правовий (сприяє раціональному використанню та охорони рекреаційних земель на підставі відповідних правових норм, закріплених у законодавстві). У зв'язку з цим управління процесом створення та розвитку рекреаційних зон являє собою результат певного поєднання об'єктивних і суб'єктивних (цілеспрямованої діяльності людини) факторів [3, 160].

На урбанізованій території суб'єктом управління процесом рекреації виступають:

- спеціалізовані структури федерального, регіонального та місцевого рівнів;
- громадські об'єднання, зацікавлені в розвитку території;
- приватні підприємства, що залучаються до виконання певних функцій [3, 161–162].

Об'єктом управління є рекреаційні ресурси, розглянуті раніше.

Інформаційне забезпечення управління процесом створення і розвитку урбанізованих рекреаційних зон має важливе значення, так як рішення перерахованих вище завдань здійснюється саме на основі використання конкретних даних про рекреаційних зонах. Основними вимогами до інформації, використаної в розглянутій управлінській діяльності, виступають своєчасність її подання, оптимальність, достовірність, зрозумілість, цінність, повнота.

Методичне забезпечення управління процесом створення та розвитку рекреаційних зон становлять документи організаційно-методичного, організаційно-розпо-

рядчого та іншого характеру, а також нормативно-довідкові матеріали, які містять методи, норми, правила та положення, що використовуються в даній управлінській діяльності та затверджені у встановленому відповідним законодавством порядку [4, 145].

Кадрове забезпечення управління процесом створення та розвитку рекреаційних зон відрізняється особливою ступенем значущості, так як його здійснюють працівники, що професійно виконують функції відповідної спрямованості і приймають різні управлінські рішення. Специфіка кадрового забезпечення виражається в необхідності широкого діапазону загальних і спеціальних знань у працівників [4, 146–147].

Таким чином, найважливішою складовою процесу створення та розвитку рекреаційних зон на урбанізованих територіях є організація ефективної системи управління, під яким розуміється особливий вид практичної діяльності керуючих органів, у першу чергу муніципальних. Цей вид діяльності спрямований на вирішення комплексу завдань, в тому числі: аналіз можливостей використання урбанізованих територій у рекреаційних цілях, проведення заходів по створенню будівельної, ремонтної і єдиної інформаційної баз, розвиток рекреаційної інфраструктури. Управління досліджуваним процесом має здійснюватися за допомогою організаційного, правового, інформаційного, методичного та кадрового забезпечення [3, 165].

Джерела

1. Гладкий О. В. Особливості формування та розвитку міського туризму в Україні / О. В. Гладкий, О. А. Складаров // Географія та туризм: наук. зб. — К., 2017. — Вип. 38. — С. 71-81.
2. Смалъ І. В. Основи географії рекреації і туризму. — Ніжин: Видавництво НДПУ імені Миколи Гоголя. — 2004. — 264 с.
3. Смирнов І. Г. Іміджмейкинг і брендинг туристичної дестинації (на прикладі міського туризму) / І. Г. Смирнов // Наукові записки СумДПУ ім. А. С. Макаренка. — Географічні науки. — 2017. — Випуск 8. — С. 154–174.
4. Топчієв О. Г. Планування територій [Текст] : навч. посіб. / О. Г. Топчієв, Д. С. Мальчикова. — Херсон : Грін Д. С., 2014. — 268 с.
5. Туризм і місто: досвід, проблеми та перспективи: монографія / за заг. ред. І. М. Писаревського, Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. — Х.: ХНАМГ, 2011. — 284 с.